

Saako näin tehdä hallintoneuvostossa?

17.06.2019

Pikku-Algot lyö nyrkkiä pöytään

1983

Lehdistö kutsuu häntä *Ahvenanmaan rikkaimmaksi mieheksi*. Hän kutsuu itseään *autokauppiasklopiksi* tai *muurarin pojaksi*. Yksikään epiteeteistä ei ole väärä, mutta ne eivät myöskään kerro erityisen paljoa pankin suuromistajan Anders Wiklöfin luonteesta.

Yhdistelmään Ålandsbanken + Anders Wiklöf sisältyy tiettyä lystikkyyttä – suhdepankin omistaa suhteiden luoja. Samalla siinä on myös aimo annos totuutta. Kun Wiklöf saa itse kertoa varhaisvuosistaan autokauppiaina ja myöhemmin pankin hallintoneuvoston jäsenenä, hänen muistonsa liittyvät enimmäkseen vahvoihin suhteisiin. Ottaessaan paikan hallintoneuvoksessa vuonna 1983, hän joutui itselleen outoon seuraan. Wiklöf ei ollut ainoastaan muita huomattavasti nuorempi, vaan myös muurarin poika, josta oli tullut autokauppias.

– Ahvenanmaalla oli tuolloin valtaapitävä eliitti, johon kuului laivanvarustajia ja vakuutusjohtajia, jotka olivat pankin suuromistajia. He ottivat minut kuitenkin hyvin vastaan. Olinhan itsekkin suurosakas.

Eräessä kokouksessa Wiklöf sai kuitenkin tarpeekseen ja löi nyrkin pöytään. Kokoukseen osallistuakseen hänen oli suljettava Bilcenter-autokauppansa muutamaksi tunniksi, koska hänellä ei ollut alaisia. Hän ripusti ovelle lapun, jossa luki *Olen pankkiasioilla, palaan pian*. Hän halusi sen kuulostavan tavalliselta pankissa käynniltä. Vaarana oli nimittäin se, että teksti hallintoneuvoksen kokous tulkittaisiin kerskailuksi. Pankkikokous kuitenkin pitkittyi.

– Siellä istuttiin ja kinasteltiin keskenään, se oli tyhjäänpäivästä pölinää, *paller!* Asiakysymyksistä ei keskusteltu vaan mentiin pikemminkin henkilökohtaisuuksiin. Sanoin, että se oli pätkähullua, löin nyrkkini pöytään ja kävelin ulos. Asiakkaani odottivat Bilcenterin oven takana, taksikuskit renkuttivat lukitun oven kahvaa, Anders Wiklöf muistelee.

Muutama tunti myöhemmin Bilcenterin puhelin soi ja langan päässä oli pankin toimitusjohtaja Thorvald Eriksson. Hän ilmoitti, että hänestä oli hauska, että Anders oli välikohtauksellaan viritännyt ilmoille oikean sävelen.

– En unohda sitä koskaan. Meistä tulikin sitten hyvät ystävät. Oli tietenkin aika röyhkeää nousta herrakaartia vastaan, mutta totta puhuen siellä kiisteltiin epäolennaisista asioista. Minulla oli kiire ja

minun oli ansaittava rahaa, kun taas nuo muut olivat jo rahansa ansainneet. Tämä oli kuitenkin ainoa kerta, kun olen lyönyt nyrkkiä pöytään pankin hallintoneuvoksen kokouksessa.

Wiklöfin tarjoaman pienen välikohtauksen jälkeen vanhemmat herrat ymmärsivät, että kaupunki oli saanut uuden sheriffin.

- Merenkulkuneuvos Stig Lundqvist soitti puolestaan eräs kerta kysyäkseen, olinko menossa hallintoneuvoksen kokoukseen. Olinhan minä. Tuolloin hän vastasi: *Hyvä, silloinhan siellä ei ole pelkästään mielitelijöitä.* Hän kun ei itse ehtisi. Kun merenkulkuneuvos soittaa autokauppiaille sitä tuntee itsensä melko lailla merkitykselliseksi.

Anders Wiklöfin ja useiden vanhan polven ahvenanmaalaisvarustajien hyvät välit saattavat johtua myös siitä, että he kaikki ovat olleet oman onnensa seppiä, *self-made men*. Olettamusta tukee ainakin kertomus Wiklöfin ja Algot Johanssonin ystävyystensä. Johansson oli omana aikanaan Suomen suurin laivanvarustaja. Hän oli aloittanut uransa kenkäkauppiaina, kun taas Wiklöf aloitti autokauppiaina. Heidän pitkä ystävyystensä sai alkunsa mojavasta iskusta.

- Kun Algot tuli ensimmäistä kertaa Bilcenteriin, kaupan oven yläreunassa oli ovipumppu. Algot oli melko pitkä mies ja löi päänsä ovipumppuun niin, että pää kolahti. Silloin hän tokaisi *Kuules poika, meinaatko saada asiakkaasi hengiltä ennen kuin he ehtivät edes sisälle?* Sellainen oli Algot Johansson. Meistä tuli maailman parhaat ystävät.

”Kuules poika, meinaatko saada asiakkaasi hengiltä ennen kuin he ehtivät edes sisälle?”

Jo pian ensimmäisen autokauppansa jälkeen Johansson kutsui Wiklöfin mukaansa Lemströmiin, Maarianhaminan itäpuolelle, jossa suurlaivanvarustajalla oli pieni maapalsta.

- Algotin Agda-vaimo oli pakannut eväät mukaan ja ajaessamme kohti Lemströmiä kysyin Algotilta, mitä hänellä oli oikein mielessä. Algot sanoi: *Kun tapasimme ensimmäisen kerran ja kättelimme, huomasin että sinulla on kookkaat kädet. Peltoni keskellä on iso kivi ja nyt siirrämme sen sivuun, jotta päästään kyntötöihin.*

He kankesivat ja vierittivät kivenmurikan pellon reunaan. Sen jälkeen herrat Johansson ja Wiklöf saattoivat huoahtaa helpotuksesta nauttiessaan Agdan eväskorin antimia.

- Istuuduimme metsässä puunrungolle ja Algot kaatoi kahvia termospullosta. Hän sanoi *Anders, nuo juusto- ja kinkkuleivät ovat sinulle, jotta kasvat isoksi.* Hänen omilla leivillään oli vain voita, muistelee Wiklöf ja jatkaa:

- Algotista tuli hiton hyvä kaveri. Sanomalehti Ålandstidningenissä minua kutsuttiin *Lill-Algot Wiklöfiksi* ja minusta se oli aika hienoa. Se oli kunnianosoitus.

Sanningen om Ålandsbanken

100 tarinaa 100 vuoden ajalta

Joakim Enegren

Annika Lundqvistin, Leo Löthmanin ja Teo Tuomisen avustuksella.

Valokuva: Anouk de Vries